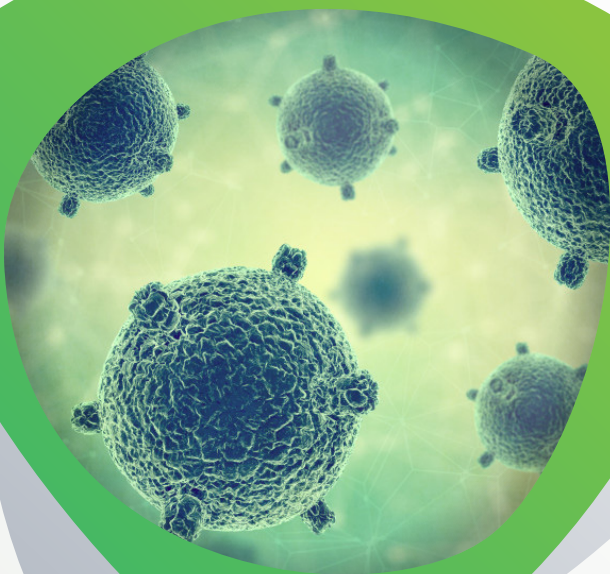

checkEd ✓

ВАЖНО ЗА СЕКСУАЛНО ПРЕНОСИМИТЕ ИНФЕКЦИИ

checkpint

Център за сексуално здраве, София

Важно за сексуално преносимите инфекции

Сексуално преносимите инфекции са група инфекциозни заболявания, които се причиняват от различни микроорганизми (бактерии, вируси, гъбички) и които имат различни клинични прояви и здравословни последици. Поради определени специфики на сексуалните и групи практики, мъжете, които правят секс с мъже (МСМ) са значително по-уязвими към инфектиране с ХИВ и групи сексуално преносими инфекции. Разберете защо това е така, как може да се предпазите и как да се погрижите за сексуалното си здраве.

ХИВ

ХИВ (човешки имунодефицитен вирус) се предава основно по сексуален път, като аналният секс е с най-висок риск. Обикновено в рамките на първите 2-12 седмици след заразяването около 50% от хората изпитват необичайни симптоми – най-вече треска, подуване на лимфните възли, остри кожни раздразнения, мускулни и ставни болки. ХИВ предизвиква хронична инфекция, която остава за цял живот. Макар и да съществува ефективно поддържащо лечение, пълно излекуване не е възможно. Не съществува ваксина срещу ХИВ. Важно е да знаете своя статус и ХИВ-статуса на партньора си. Ако партньорът Ви е ХИВ-позитивен, разговаряйте дали приема антиретровирусно лечение и дали е с неоткриваем вирусен товар. Добре е да знаете, че при неоткриваем вирусен товар ХИВ не може да бъде предаден по сексуален път. Ако сте имали рисков сексуален контакт, можете да си направите бърз тест с капка кръв от пръста в CheckPoint София 6 седмици след контакта, или да се изследвате чрез Елайза тест (4-то поколение антиген-антитяло тест) с венозна кръв 4 седмици след рисковия контакт. Ефективно можете да се предпазите от инфектиране с ХИВ чрез използването на презервативи и/или приема на PrEP (предекспозиционна профилактика).

Хепатит А и В

Хепатитът е възпаление на черния дроб, най-често причинено от вирус. **Хепатит А** се предава по фекално-орален път, което означава, че инфектирането с него е изключително лесно при сексуални контакти между МСМ. Оплакванията варират от леки до тежки и могат да включват треска, общо неразположение, загуба на апетит, диария, гадене, стомашен дискомфорт, тъмна урина, пожълтяване на кожата и бялото на очите. Симптомите се появяват между 2-ра и 4-та седмица след инфектиране, като могат да се развият всички или само част от тях, което понякога води до погрешно диагностициране на заболяването. Хепатит А не изисква

специфично лечение, не хронифицира и след преболедуване се изгражда доживотен имунитет (проверете го чрез изследване на anti-HAV total). Можете да се предпазите от хепатит А като се ваксинирате, чрез използването на презервативи и като спазвате много добра лична хигиена. **Острият хепатит В** се проявява от 1 до 3 месеца след инфектиране като при над 90% от хората, които не са имунокомпрометирани, вирусът ще изчезне до 6 месеца след това, без прилагането на специфично лечение. След преболедуване в повечето случаи се изгражда доживотен имунитет (проверете дали сте преболедували хепатит В чрез изследване на anti-Hbc total и дали сте изградили антитела чрез изследване на anti-Hbs). Предава се по кръвен и сексуален път. Кръвният път включва ползване на общи пособия за инжектиране/смъркане на наркотици, на тоалетни принадлежности (самобръсначка, четка за зъби), при посещение на зъболекар, маникюрист и студиа за татуиране и пийрсинг. Вирусът може да оцелее над 7 дни извън човешкото тяло, 100 пъти по-заразен е от ХИВ. При 10% от хората острата фаза ще премине в хронична, правейки инфекцията доживотна (при ХИВ-позитивни рискът е много по-голям). Лечението е поддържащо, не е възможно пълно излекуване на хроничния хепатит В. Можете да се предпазите от вируса като се ваксинирате и чрез използването на презервативи. Родените след 1992 г. у нас са ваксинирани срещу хепатит В при раждането си, но тъй като придобитият имунитет не е доживотен, трябва да се следи нивото на антитела на всеки 10 г. За MSM е силно препоръчително прилагането на комбинирана ваксина срещу хепатит А и В, като 1 месец след поставяне на последната доза се проверява нейната ефективност (изследвайте anti-HAV total; anti-Hbs).

Хепатит С

Хепатит С се предава по кръвен и сексуален път, като при MSM (особено ХИВ-позитивните) рискът е по-висок, поради възникващите ректални наранявания. Използването на общи пособия за инжектиране и сламки за смъркане на наркотици също е високорисково (вж. също и другите начини за предаване по кръвен път, описани в секцията за хепатит В). Вирусът на хепатит С може да оцелее до 40 дни на различни повърхности. При инфектиране липсва силно изразена симптоматика, като само 10% от хората ще успеят спонтанно да се изчистят от вируса; при останалите 90% инфекцията ще премине от остра в хронична. За разлика от хепатит В, при хроничната форма на хепатит С е възможно пълно излекуване в рамките на няколко седмици с помощта на модерна терапия. След успешно преболедуване/излекуване не се изгражда имунитет и е

възможно повторно заразяване, а изследването anti-HCV ще бъде винаги положително като белег за отминала инфекция. За хепатит С не съществува ваксина.

Сифилис

Сифилисът се характеризира с хронично протичане, което може да бъде явно или латентно. Причинява се от бактерията *Treponema pallidum*, като заразяването се осъществява предимно по сексуален път (вкл. при орален секс), но е възможно и предаване при контакт с наранена кожа, както и през лезии на лигавиците на устата, уретрата, ануса и гр. Вероятността за заразяване е по-голяма, когато инфекцията е в активен стадий. Инкубационният период е с продължителност до 4 седмици, като в острата фаза се появява язва, обикновено трудно лечима, в областта на устата, пениса, ануса или ректума. Лечението на сифилис се извършва с антибиотици, включително инжекционно. Около ген след започване на инжекционното лечение, заболяването вече не може да бъде предадено. Към сифилис не се развива имунитет и е възможно повторно заразяване. За съжаление, използването на презервативи не дава пълна гаранция за предотвратяване на инфектирането.

Кондиломи (генитални брадавици)

Кондиломите представляват брадавицовидни образувания с вид на карфиол, които засягат областта на половите органи и областта на ануса. Причиняват се от вирус, наречен HPV (човешки папиломен вирус), който се предава най-често по сексуален път (вкл. при орален секс). Отстраняването на брадавиците не гарантира унищожаване на вируса, но намалява вероятността за предаване на инфекцията на партньорите. За съжаление, използването на презервативи по време на сексуален контакт не гарантира сигурно предпазване, особено ако брадавиците са още съвсем малки и са в области, непокрити от презерватива. За МСМ е препоръчително ваксинирането с деветвалентна ваксина срещу HPV, т.к. някои щамове на вируса могат да доведат до развитието на злокачествени заболявания, сред които рак на ануса, пениса и устната кухина.

Гонорея

Гонореята, известна още като трипер, се предава по сексуален път (вкл. при орален секс). Причинява се от бактерията *Neisseria gonorrhoeae*. Симптомите се проявяват от 7 до 10 дни след заразяването, като включват болки или парене при уриниране и отделяне на жълто-зеленикав секрет от пениса. При ректалната гонорея могат да се наблюдават жълто-зеленикав секрет от ануса, сърбеж и зачервяване около

ануса, болезнено изхождане. Гонореята на гърлото може да се прояви с оплаквания наподобяващи ангина. Гонореята е напълно лечима с антибиотици, но не се изгражда имунитет и е възможно повторно инфектиране. При МСМ е сериозен проблем нарастващото разпространение на резистентни щамове на гонорея, които стават все по-трудно лечими със стандартните антибиотични схеми.

Хламидия

Хламидията засяга предимно лигавиците, като при инфектиране в резултат на сексуален контакт се засягат най-вече лигавиците на пикочния канал (уретрата) и правото черво (ректума). Причинява се от бактерията *Chlamydia trachomatis*. Симптомите се проявяват от 1 до 4 седмици след заразяването, като много често не се наблюдават никакви видими прояви на заболяването. При мъжете най-често хламидиалната инфекция протича като остър или хроничен уретрит. Острият уретрит се проявява с парене или болка по хода на пикочния канал, парене или гразнене при уриниране, слузно-гноен секрет от пениса и др. Лечението на хламидията се провежда с антибиотици, като видът и продължителността на лечението зависят от давността на заболяването и тежестта на оплакванията. Хламидията е напълно лечима, но не се изгражда имунитет и е възможно повторно инфектиране.

Микоплазма и уреплазма

Гениталната микоплазмена и уреплазмена инфекция се предава по сексуален път (вкл. при орален секс). Симптомите се проявяват средно 15–20 дни след заразяването. При мъжете най-често се установява уретрит, проявен с парене и болка при уриниране или прозрачно оскъдно течение от пениса. Инфекцията е напълно лечима с антибиотици, но не се изгражда имунитет и е възможно повторно инфектиране.

Генитален херпес

Гениталният херпес е една от най-често срещаните вирусни сексуално преносими инфекции. Най-често инфектирането става по време на сексуален или близък интимен контакт с партньор с активна инфекция – с наличие на болка, зачервяване и мехурчета. Особено заразна е течността от мехурите, а наличието на рани или драскотини улеснява пренасянето на инфекцията. Доказано е, че заразяване може да се получи и при контакт с носител на вируса, който няма прояви на заболяването. В съвременната медицина не съществува медикамент, който да унищожи вируса на гениталния херпес, след като той веднъж е попаднал в организма. С цел намаляване

на риска от инфектиране се препоръчва използването на презервативи, но за съжаление те не са напълно надеждни.

Гъбична инфекция

Инфекцията с гъбички от рода *Candida* се развива под влияние на редица предразполагащи фактори - прием на антибиотици, имунни заболявания и др. Наблюдават се зачервяване в областта на половия член, сърбеж, увеличено количество белезникав секрет по члена, поява на обрив по главичката на члена. Гъбичната инфекция се лекува за относително кратко време, когато заболяването е с остър характер. Често лечението при мъжете изисква комбиниране на прием на медикаменти с локално прилагане на кремове.

Използвайте презервативи!

Презервативът е единственото известно средство, което предпазва надеждно или значително намалява риска от инфектиране със сексуално преносими инфекции (PrEP предпазва от инфектиране само с ХИВ; ваксини съществуват само срещу хепатит А и В, и HPV). За да може максимално да разчитате на презерватива, не забравяйте, че е необходимо защитното средство да бъде прилагано независимо дали практикувате анален или орален секс, при всеки сексуален контакт от началото до края.

ВАЖНО!

НЕ ПРИБЯГВАЙТЕ ДО САМОДИАГНОСТИЦИРАНЕ И САМОЛЕЧЕНИЕ ЗА КОЯТО И ДА Е ОТ ИНФЕКЦИИТЕ! Консултирайте се със специалистите на CheckPoint София или с дерматовенеролог. Важно е при установяване на инфекция да информирате партньорите си, за да пригприемат и те нужните мерки и да се избегне повторно заразяване след успешно лечение.

Правилното тестване за сексуално преносими инфекции

Когато става въпрос за изследване за сексуално преносими инфекции, силно препоръчително е да бъдете напълно откровени за сексуалните контакти и рисковете, които сте имали. Това е важно, защото определя естеството на изследване и лечението. Така например, гонорейта и хламидията могат да бъдат открити в гърлото, уретрата и ректума, а не само в уретрата, както често се предполага. След преглед и консултация, специалистът ще прецени дали е необходим кръвен тест, изследване с урина или уретрален секрет, с гърлен или ректален секрет, или дали е необходимо да се приложи друга манипулация.

Ако практикувате секс без презерватив с повече от един партньор, силно препоръчително е да се изследвате за всички сексуално преносими инфекции на всеки **3 месеца**, както и да се изследвате всеки път, когато имате проява на някакви симптоми (течение, парене, болка при уриниране, обриви и др.).

В CheckPoint София предлагаме безплатно и анонимно:

- Бърз тест за ХИВ с капка кръв от пръста (необходимо е да са изминали 6 седмици от предполагаемия рисков сексуален контакт).
- Бърз тест за хепатит В с капка кръв от пръста (ако не сте преболедували и нямате ваксина).
- Бърз тест за хепатит С с капка кръв от пръста (ако не сте преболедували или не сте се лекували в миналото).
- Бърз тест за сифилис с капка кръв от пръста (ако не сте се лекували в миналото).

Резултатите се получават на място и са готови в рамките на 15 минути.

Checkpoint int

Център за сексуално здраве, София

- 1000 София, ул. Цар Самуил 111
- Понеделник – петък: 12–20 ч. Събота: 12–18 ч.
- +359 2 952 33 99
- info@checkpointsofia.info
- www.checkpointsofia.info

Брошурата се издава с подкрепата на

GILEAD